

CELLA SERGHI

PÂNZA DE PĂIANJEN

1

Pe luciul negru al pianului – un plic mare, alb. Înăuntru – o invitație: „Pictorul Petre Barbu vă roagă să onorați cu prezența dumneavoastră vernisajul expoziției...”

Am rămas în picioare, uluită. De unde știa Petre Barbu că exist, și, dacă i-a pomenit cumva Diana de mine, în vara aceea la Mangalia, cum de-și mai amintea, fie și greșindu-mi numele: „Elena Dima” în loc de „Ilinca”? Citeam și reciteam nedumerită: „Vineri, 16 ianuarie, ora 12”.

– E unsprezece și jumătate, Ilinco, scoală-te, dragă, ce Dumnezeu?! Vocea mamei, cu un „dragă” arțăgos, ca de obicei.

Oare azi e vineri? Am vrut să iau ziarul, dar, zăpăcită, m-am repezit la fereastră. Ploua mărunț. Mi-am făcut socoteala că în douăzeci de minute mă pot îmbrăca și, cu un taxi, voi ajunge la timp. (Abia mai târziu mi-am dat seama că la un vernisaj nu e necesar să fii punctual ca la gară.)

Am lăsat-o pe mama buimacă. Nu-i venea să-și creadă ochilor când m-a văzut îmbrăcată, gata să ies în oraș înaintea prânzului. Iar mie îmi venea să strig: „Petre Barbu!” În sfârșit! Îl voi cunoaște pe Petre Barbu, îl voi vedea, după ce ani de zile l-am gândit, mi l-am închipuit într-un anume fel. Eram tulburată, de parcă eu l-aș fi iubit cândva, și nu Diana. O fi primit și ea o invitație?

Ploaia se întetise. În stație – nici o mașină. Abia la jumătatea drumului, un taxi, derapând brusc, s-a oprit în fața mea. M-am așezat lângă șofer și l-am rugat să meargă repede, cât mai repede. Puțin a lipsit să ne ciocnim cu o trăsură. Geamurile portierelor – șiroinde și aburite – mă împiedicau să văd unde mă aflu. În față, curățitorul de parbriz dădea apa de o parte și de alta, descriind evantaie transparente.

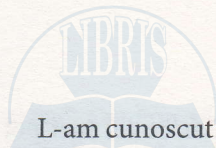
Petre Barbu!

Pentru mine, Petre Barbu era aproape un personaj de roman. Nu l-am văzut niciodată, dar numele și înfățișarea lui mi erau familiare. Știam cum vorbește, cum se mișcă și, de multe ori, se-ntâmpla, făcând cunoștință cu cineva, să-mi spun: „Seamănă cu Petre Barbu“. De ce a ocupat atâta loc în gândurile mele de adolescentă? Poate fiindcă trăiam pe atunci numai din confidențele Dianei, al căror erou era el, poate fiindcă nu aveam eroul meu, sau, poate, fiindcă e singurul capitol din viața Dianei pe care îl cunosc.

A fost mai multă lume decât la oricare vernisaj. M-a zăpăcit mulțimea aceea de femei gătite, de parcă se vorbiseră, cu haine pe talie, cu gulere înalte de astrahan sau de vulpi argintii, cu pălării mici, cu voaletă. Ca de obicei, mă simțeam stingheră. Eram în haină de ploaie și basc: pantofii lăsau urme murdare pe parchet. Mă uitam peste tot, să-l găsesc. Deși nu-l văzusem nici măcar într-o fotografie, eram sigură că-l voi recunoaște oricând. În înghesuială m-am pomenit în fața Adrianiei și a bărbatului ei.

– Ilinco, vii după-masă la noi, neapărat!

I-am privit, zăpăcită. Nu înțelegeam ce caută și ei acolo și de ce mă așteptau „neapărat“ în după-amiaza aceea. Petre Barbu nu era nicăieri. Gândul că ar putea arăta altfel decât în imaginile pe care mi le făurisem din scrisorile Dianei nu mi-a trecut prin cap. Fără să vreau, am privit și tablourile. Cele mai multe erau străzi din Marrakech, ziduri, piațete, oameni cu turbane și șalvari. Și atâta lumină și căldură, încât cenușul și ploaia rece de-afară m-au uimit ca o eclipsă de soare neanunțată.

L-am cunoscut pe Petre Barbu. Mama mă tot întreabă ce s-a servit la ceai, ce rochie purta Angela, despre ce s-a mai vorbit. Nu știu ce să-i răspund, știu numai că l-am cunoscut pe Petre Barbu, că l-am văzut, că mi-a strâns mâna, că am vorbit cu el, i-am auzit vocea, sunetul pașilor pe caldarâm...

Și când mă gândesc că eram hotărâtă să nu mă duc la Adriana!

Plecasem cu intenția de-a trece pe la croitoreasă, apoi, prin magazine, după niște nasturi. Mamei urma să-i spun altceva, ca să nu mă certe, să nu-mi mai enumere toate relațiile pe care le-a rupt din cauza sălbăticiei mele. Dar pe bulevard, în dreptul Căii Moșilor (lângă simigieria lui Papa Iani, unde pe vremuri mân-cam dovleac cu Diana), s-a oprit, lângă mine, o mașină. Era Angela. M-a îndemnat să mă urc. Aș fi vrut să-i explic că eu am alte treburi, dar, cum mașina nu mai putea să stea în punctul acela, m-am urcat și, până să apuc să nimeresc și eu un cuvânt, șoferul a pornit. Și iată-ne la statuia Rosetti, în fața casei Adrianei.

Credeam că totul se va întâmpla ca de obicei. Și, într-adevăr: Angela s-a plâns că i-a plecat bucătăreasa, ne-a dat o nouă rețetă pentru cură de slăbire, dar și una de prăjituri... S-a vorbit despre rochii, despre dădacele copiilor. Adriana a insistat să mai luăm un sandviș, apoi am fost întrebată dacă am auzit despre ultimul scandal cu Diana.

– E adevărat că a prins-o bărbat-su în garsoniera unui lice-an?

Fără să ridice ochii din puloverul pe care-l împletea cu câr-lige, Angela, atotștiutoare, a completat:

– Băiatul arhitectului Ion Rădulescu...

– Ștefăniță? Dar e la Paris de câțiva ani, studiază medicina! Îl cunosc foarte bine... Cu Michette Rădulescu am fost prietenă bună, spuse Adriana.

– Ei bine, vara asta, „studentul“ a venit în vacanță... Au lo-cuit în același cort, pe malul mării...

Adriana asculta lacomă. Eu am rămas pe gânduri... Ștefăniță, Michette... adolescența Diane, vacanțele la Mangalia, de ca-re-mi vorbea cu atâta exuberanță și totuși cu acea ușoară umbră

de melancolie care n-o părăsea niciodată. Dar ce rol mai pot juca, după atâția ani, acești prieteni de altădată?... Ce fel de om este această Diană, de unde își trage forța asta ciudată, seva asta bogată, care-i grăuntele de mister ce alimentează și irită lumea dimprejurul ei de atâția ani?

- Te-am indispus, Ilinco. Mi se pare că nu-ți place să-ți atingem idolul...

M-am uitat la ceas și m-am ridicat:

- La șapte trebuie să fiu la ora de gimnastică.

În clipa aceea ușa s-a deschis și a intrat Nelu, bărbatul Adrianei, însoțit de un domn care purta un palton sport, de păr de câmilă, și ținea în mână un basc.

- Pictorul Barbu, la al cărui vernisaj am fost azi cu toții, afară de el, bineînțeles, mi l-a prezentat soțul Adrianei. Prietena noastră Ilinca... Ilinca Dima...

Ne-am uitat unul la altul, surprinși. El a zâmbit:

- Ilinca?

Parcă a intrat ceva din prezența Dianei... Diana ultimilor ani de școală.

- V-ați cunoscut la Paris? a clipit Adriana, intrigată.

- Nu, a răspuns Petre Barbu, cu un aer puțin misterios.

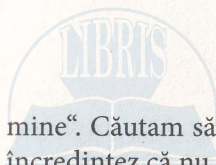
- Cum de-a primit să vie, când i-am spus că nevastă-mea are prietene la ceai, n-o să înțeleg niciodată. Dar ăsta-i Pierrot, misterios și complicat, și soțul Adrianei, cu obrazul roșu și optimist ca o reclamă de bere, era, ca de obicei, volubil, voia să anime atmosfera, să facă „antren“!

Nelu a povestit că l-a întâlnit pe Pierrot (Diana îi spunea Petre, și cu câtă dragoste!) ieșind de la frizer. Nu se văzuseră de trei ani.

- Pierrot dragă, scoate-ți haina... Ilinco, ce-i cu tine, ai venit sau pleci? Așa te-am pomenit, nehotărâtă. Fetelor, să vă spun ultima bombă: divorțează Diana Ioanescu.

Angela asculta cu atâta atenție să nu-i scape un cuvânt, că se uita cruciș (cum se uită un copil lacom la cana cu lapte).

N-am auzit amănuntele care au urmat. Repetam mereu în gând: „Petre Barbu, Petre Barbu, iată-l, în sfârșit! E aici, lângă

mine“. Căutam să-mi amintesc strângerea lui de mână, să mă încredințez că nu visez.

– Diana?! Faimoasa Diana Slavu?! exclamau Adriana și Angela, pe rând.

Mi-am luat rămas bun. Petre Barbu nu-și scosese haina; simțeam că plecarea mea va fi un prilej binevenit pentru el ca să scape de-acolo (îl cunoșteam atât de bine!). Și așa a fost.

Am plecat împreună. În ascensor aș fi vrut să spun ceva, dar, ca de obicei, simțeam că-ți trebuie curaj să întrerupi tăcerea. Îl priveam, zâmbeam. El, tot așa.

Pe stradă, umezeală și ceață. Ne-am oprit o clipă în fața casei. Petre Barbu a privit cerul.

– Parcă nu mai plouă...

N-am știut ce să spun. M-a întrebat:

– Încotro ai drum, domnișoară Ilinca?

Și, fără să aștepte răspunsul, a pornit alături de mine.

– În jos, către Liceul Lazăr.

– Atunci, te însoțesc, dacă îmi dai voie.

– Bineînțeles. Ar fi trebuit să iau tramvaiul 14 până la Cișmigiu, și apoi pe 7, care urcă pe Uranus, sau o mașină, altfel nu mai puteam ajunge la timp la ONEF, unde făceam gimnastică. Dar nu voiam să mă despart de el. Mi-era teamă că, dacă pleacă, îl pierd, și aveam să-i pun o întrebare. M-am gândit totdeauna că, dacă l-aș vedea pe acest om măcar un minut în viața mea, i-aș cere socoteală: „De ce n-ai iubit-o pe Diana, cum de n-ai iubit-o?!“ Dar, iată, îi vorbesc pe un ton scăzut:

– Mă așteptam să vă văd la vernisaj...

Mi-a răspuns că nici nu s-a gândit să se ducă. Expoziția i-au aranjat-o niște prieteni, tot ei au trimis și invitațiile. Apoi, cu totul neașteptat:

– Ce mai face Diana?

Trebuia să cobor trotuarul în fața statuii Rosetti. Petre Barbu mi-a apucat brațul și m-a sprijinit la timp, să nu cad. Până pe trotuarul celălalt, care face colț cu Bulevardul Domniței, circulația era mare și, sub cuvânt că sunt atentă la mașini și trăsuri, am amânat răspunsul pe care-l aștepta. Mi se părea că

Petre Barbu seamăna cu cineva. Același zâmbet, într-un singur colț al gurii, ironic și dezamăgit. Și în minte mi-a apărut Alex. Același fel de a tăcea și de a vorbi, fără să te privească, pentru ca apoi, dintr-odată, să-și puie asupra ta toată privirea, grea. Aceleași pauze mari, inegale între cuvinte.

– Îl cunoști pe Alex Dobrescu?

Spre marea mea mirare, a răspuns:

– Da, suntem prieteni buni, deși nu-l văd cu anii...

Am crezut că va dori să cunoască rostul întrebării mele, dar fiindcă tăcea, am spus:

– Semănați foarte mult.

Petre Barbu, fără a se sinchisi, a revenit la Diana.

– Ce face?

– E bine, o voi vedea chiar acum, avem oră de gimnastică, de la șapte la opt. Nu voi ajunge decât la sfârșitul orei, dar n-are importanță.

Mă simțeam stingherită. Obișnuită să tac în voie, în timp ce ceilalți vorbesc, acum, în liniștea pe care o prelungea Petre Barbu, fraza mea mi se părea lungă, nu știam cum să mă opresc, dădeam explicații inutile.

– Tot așa bune prietene sunteți?

M-am făcut că nu înțeleg.

– Cum tot așa?

– Tot așa ca acum câțiva ani? Pe vremea aceea, la Mangalia, de câte ori o vedeam pe plajă sau sub cort, cu un creion și o hârtie, o întrebam: „Tot Ilincăi îi scrii?” și ea răspundea: „Tot“. Azi, când am auzit numele dumitale, parcă l-am văzut scris pe plic: „Ilincă Dima“. Am pus de câteva ori scrisori la poștă pentru dumneata. Și după o tăcere: Mă intriga că ți le trimitea „recomandat“. Odată era cât p-aci să deschid plicul.

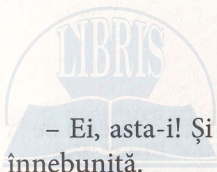
L-am privit atât de uimită, încât s-a simțit dator să explice:

– Eram îndrăgostit de ea...

I-am răspuns aproape supărată:

– Nu cred!

A zâmbit amuzat.

- Ei, asta-i! Și a adăugat: în vara aceea toată Mangalia era înnebunită.

Îmi venea să strig: „Nu-i adevărat! Numai ea te-a iubit! Dumneata n-ai iubit-o! Dacă ai fi iubit-o, i-ai fi mărturisit-o, și toată viața Dianeii ar fi fost astăzi alta“. Totdeauna am crezut asta. Dar, bineînțeles, n-am spus nimic. Am băgat de seamă, de altfel, că dacă tăceam eu, continua totdeauna el, după o pauză mai mică sau mai mare.

- Cum mai e Diana, tot așa de frumoasă?

- E mai frumoasă acum, dar mie îmi plăcea mai mult atunci... Dumneata o găseai frumoasă?

- Nu și da, cum să-ți explic? Când o vedeai, apărând, și se părea foarte frumoasă; când te uitai mai bine, spuneai nu, nu-i frumoasă, dar „are ceva“, și te întrebai ce are. E drept că avea și neastâmpărul celor șaisprezece ani, pe vremea aceea. Parcă era o pisică prea mare.

- Așa e și acuma...

El a continuat, ca și cum nu m-ar fi auzit:

- Când însă cineva, mai ales o femeie, spunea că de fapt nu-i frumoasă, atunci îți dădeai seama că, „de fapt“, e și foarte frumoasă. (Apoi, ca pentru el:) Cel mai frumos păr pe care l-am văzut vreodată, viu, neliniștit, ca și ea. Un păr care schimba culoarea după oră, după vreme. Am vrut de atâtea ori să-l prind în pânzele mele, dar ba era roșcat, aprins, ba cenușiu, trist. Apoi cu interes: Cum îl are acum?

- Îl poartă strâns, așa că atrage mai puțin privirile. Dar e foarte lung; când îl desface, rămâi uimit.

- Îl poartă strâns? Păcat! Părul Dianeii, strâns!

Eram în colțul Căii Victoriei. Trebuia să coborâm trotuarul și să-l urcăm iar, în dreptul librăriei „Alcalay“. Petre Barbu mi-a apucat brațul și m-a strecurat cu abilitate printre oameni și vehicule. Deși vreme urâtă și umedă, pe stradă circulația era mare. De partea cealaltă mai ales, pe Calea Victoriei, pe trotuarul de peste drum de Cercul Militar, oamenii păreau că nu umblă fiecare în parte, ci se mișcă toți deodată, câte puțin. Petre Barbu tăcea, preocupat. Nu era prea înalt, dar bine legat.